
Finantsinspektsiooni aastaraamat 2003

Juhatuse esimehe pöördumine

2003. aasta oli meie teine tegevusaasta, mida pean edukaks nii Finantsinspektsioonile kui meie järelevalve all olevatele finantsasutustele, aga mis veelgi olulisem – finantssektori klientidele. Oleme tänaseks läbinud muutusterohke ühinemisjärgse perioodi¹ ja loonud stabiilse järelevalvestruktuuri. Ühendatud finantsjärelevalve asutusena oleme jõudnud kohaneda oma uue rolliga, usume, et uue järelevalvemudeliga on kohanenud ka meie järelevalve all olevad finantsturu osalised. Usume, et meie tegevuse tulemusena on finantsteenuste usaldusväärsus ja läbipaistvus hoiustajate, investorite ja kindlustusvõtjate silmis tõusnud. See omakorda on konkurentsivõimelise finantssektori arengu eelduseks.

Finantsinspektsiooni seaduse kohaselt on Finantsinspektsioon autonoomse pädevusega ja oma eelarvega järelevalveasutus, mis tegutseb finantsjärelevalve teostamisel riigi nimel ning on oma tegevuses ja otsustes sõltumatu. Alates 2004. aastast rahastavad Finantsinspektsiooni täielikult finantsjärelevalve subjektid. Riigieelarvest me vahendeid ei saa.

Kahe esimese tegevusaasta kogemuse põhjal võime öelda, et Finantsinspektsiooni seadusega sätestatud institutsionaalne mudel on hästi toiminud. Oleme suutnud leida optimaalse tööjaotuse Rahandusministeeriumi ja Eesti Pangaga, kes on meie peamised koostööpartnerid finantssektori tegevuskeskkonna kujundamisel. Oleme saavutanud vajaliku stabiilsuse, testinud oma konkurentsivõimet tööjõuturul ja kasutame head tehnilist infrastruktuuri, mis on eelduseks professionaalsuse kasvuks meie põhitegevuse vallas. Erinevate järelevalvevaldkondade (pangandus-, kindlustus-, väärtpaberiturg) ühendamise õigustatuses veendusime juba oma esimestel tegevuskuudel.

Arvestades täna Finantsinspektsiooni ees seisvaid ülesandeid Eesti integreerumisel Euroopa finantsteenuste turuga oleme veendunud, et ka järelevalveasutuste ühendamise läbiviimise ajastatus osutus õigeks, luues head eeldused efektiivseks liitumiseks Euroopa järelevalveasutuste koostöövõrgustikuga.

2003. aasta kokkuvõttena on heameel sellest, et Eesti finantssektor jätkas arengut tõusvas joones. Kiiret kasvu jätkas pangandussektor, säilitades sealjuures kasumlikkuse ja piisava kapitaliseerituse. On äärmiselt oluline, et kiire kasvu tingimustes suudavad pangad säilitada riskijuhtimise kõrge kvaliteedi ning loovad piisavad riskipuhvrid võimalike tagasilöökide katteks tulevikus.

Jätkus pensioni II samba fondidega liitujate arvu kiire kasv. Kasvutrendi näitab investeerimisfondide turg tervikuna. Võib öelda, et paljuski tänu pensionireformi edukale käivitumisele on täna turul ligi 400 000 investorit, kelle ootused fondivalitsejate professionaalsusele ja usaldusväärsusele on äärmiselt kõrged. Seetõttu on fondisektori pidev seire Finantsinspektsiooni jaoks jätkuv prioriteet.

Positiivne oli ka kindlustuspreemiate kasv, seda nii elu- kui kahjukindlustuses, samuti väärtpaberituru

käibe ja turukapitalisatsiooni tõus. See kõik annab märku, et klientide ja investorite usaldus finantsturu suhtes on tõusuteel. Samas on tähtis, et suureneva usalduse taustal ei kaoks riskitaju ega hinnataks üle oma finantsilist suutlikkust.

Finantssektoris jätkus tihe konkurents ja elektrooniliste teenuste areng, mis tähendab klientide jaoks finantsteenuste mugavuse ja kättesaadavuse paranemist. Investeeringud tehnoloogiasse toetavad positiivselt meie finantsasutuste - eelkõige pankade - efektiivsusnäitajaid.

Eesti on e-teenuste vallas endiselt üks kiiremini arenevaid riike. Võime seda lugeda enda konkurentsieeliseks kogu Euroopa finantsteenuste turu mastaabis.

Finantssektori ja finantsteenuste turu kiire areng Euroopas seab meie ette aga üha uusi ülesandeid. Täna on meie peamiseks eesmärgiks keskenduda finantsjärelevalve kvaliteedi ja finantssektori tegevuskeskkonna konkurentsivõime tõstmisele laienevas Euroopas. See on suur väljakutse mitte ainult Finantsinspeksioonile, vaid ka finantsturu osalistele ja kõigile riigiasutustele, kes vastutavad finantssektori õigusloome ja tegevuskeskkonna arengu eest.

Samas oleme mõneti uudses olukorras, kus lihtsaid ja selgeid valikuid on üha raskem teha. Eesti finantssektor on täna tõenäoliselt stabiilsem ja usaldusväärsem kui kunagi varem, ent teisalt on ka finantssektori arengusuundi ja finantsasutuste riske varasemast keerulisem hinnata. Oleme olukorras, kus Eesti pankade, kindlustusseltside ja teiste finantsteenuste pakkujate stabiilsus ja jätkusuutlikkus sõltub järjest enam emattevõtjate ning Põhjamaade ja kogu Euroopa finantsja reaalsektori riskidest. Samuti on Eesti finantsteenuste turu konkurentsivõimelisus ja areng üha tugevamas seoses arengutega Euroopas.

Sellises muutuv keskkonnas ei selgu finantsjärelevalve tegevusprioriteetide ja strateegiliste arengusuundade valiku õigsus üleöö, vaid pikema aja vältel. Finantsinspeksiooni tegevuse edukuse üheks mõõdupuuks on ka see, kui kiiresti me suudame kohaneda muutuva turusituatsiooniga. Meie esimesed tegevusaastad annavad kindlust, et suudame teha õigeid valikuid efektiivse ja tõhusa järelevalvemudeli ülesehitamisel pidevalt uuenevas keskkonnas, mis vastaks nii finantssektori klientide kui Finantsinspeksiooni järelevalve all olevate asutuste ootustele.

Euroopa Liidu laienemine viib Eesti finantssektori lähemale kiires arengufaasis olevale Euroopa ühtsele finantsteenuste turule. Eesti liitumisel võib prognoosida ülepiiriliste finantsteenuste pakkumise suurenemist, mis tugevdab konkurentsi ja loob klientidele uusi võimalusi. Seejuures on oluline, et teenuste osutamise standardid ja head tavad oleksid Euroopa tasandil võimalikult ühetaolised, arvestades seejuures turgude eripära ja konkurentsivõimet. Üheks meie keskseks eesmärgiks ongi tegutseda selle nimel, et Eesti finantssektori klientide huvid kiiresti areneval Euroopa finantsteenuste turul oleksid võimalikult hästi kaitstud.

Pean oluliseks, et nii nagu 2002. aasta puhul, saame ka nüüd aasta kokkuvõttena tõdeda, et ükski klient ei kaotanud eelmisel aastal oma säästusid Eesti reguleeritud finantsturu osalise pankroti või likvideerimise tõttu. Olen veendunud, et eelseisev liitumine Euroopa Liiduga loob veelgi kindlamad eeldused finantssektori stabiilseks arenguks tulevikus.

Aastaraamatu PDF versioon

- [Finantsinspeksiooni aastaraamat 2003](#)

[Aastaraamat](#)

Viimati muudetud 15.05.2019